

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง แต่งกลอนสุภาพ (๒)

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด
ครูคณิตา หนูนนันต์

แต่งกลอนสุภาพ (๒)

คำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่
กับคำกล่าวที่ว่า

“คนไทยเป็นคนเจ้าบทรเจ้ากลอน”

คำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนลองช่วยกันยกตัวอย่าง
ความเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย

- การพูดจาปราศรัย
- อุปนิสัยชอบแต่งบทร้อยกรอง
- การรักในเสียงเพลง
- ภาษาไทยเป็นภาษาแห่งดนตรี ฯลฯ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการแต่งกลอนสุภาพได้
๒. แต่งกลอนสุภาพได้
๓. อธิบายคุณค่าของการแต่งกลอนสุภาพ

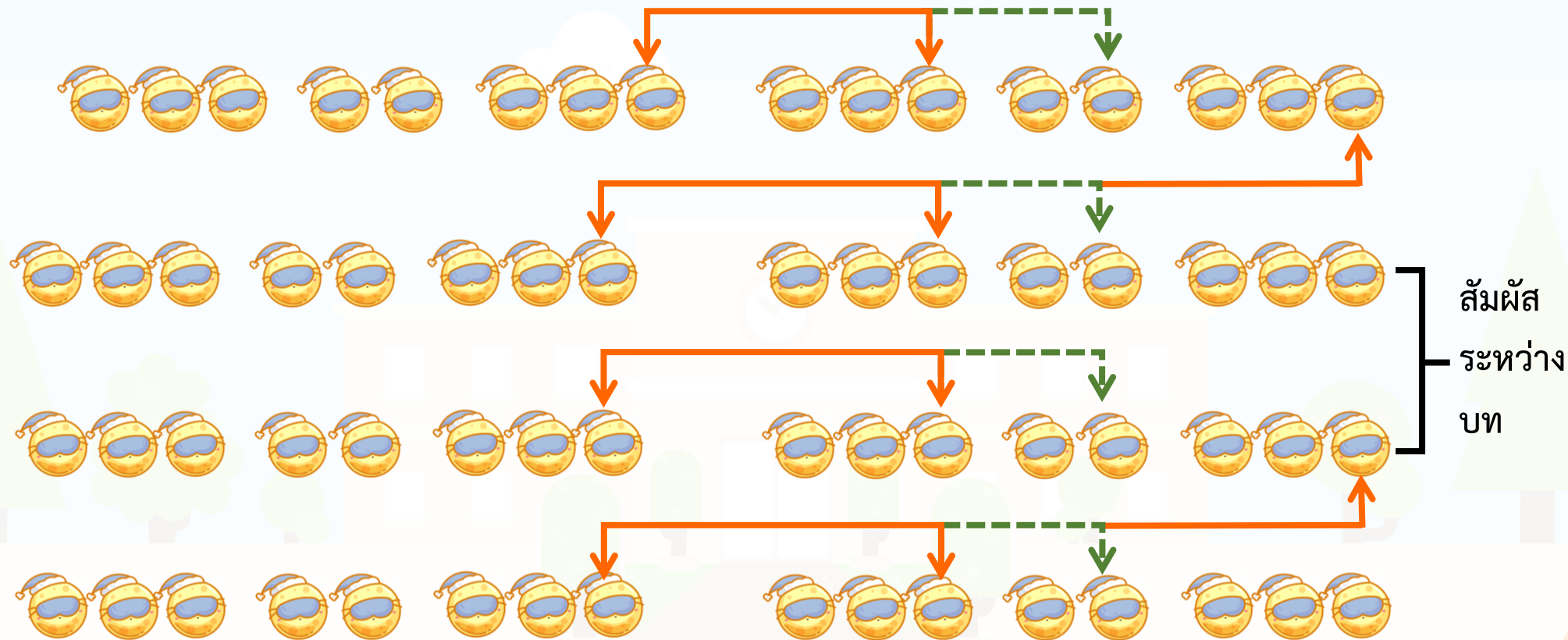
อาสาสมัครเรียน

มาเขียนแผนผัง

แผนผังกลอนสุภาพ

ทบทวน จันท์ลักษณะ กลอนสุภาพ

๑ กลอนสุภาพ ฟังจำ มีกำหนด
กลอนหนึ่งบท สี่วรรค กรองอักษร
วรรคละแปด พยางค์นับ คัพท์สุนทร
อาจยิ่งหย่อน เจ็ดหรือเก้า เข้าหลักการ

ผู้ประพันธ์

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ม.ล.บุญเหลือ เทพสุวรรณ

ห้าแห่งคำ คล้องจอง ต้องสัมผัส
สลับจัด รับรองส่ง ประสงค์สมาน
เสียงสูงต่ำ ต้องเรียง เยี่ยงโบราณ
เป็นกลอนกานท์ ครบครัน จุ้นนี้เอย...ฯ

ผู้ประพันธ์

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และ ม.ล.บุญเหลือ เทพสุวรรณ

คำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนสามารถบอกอะไรได้บ้าง
จากการอ่านกลอนข้างต้น

- กลอนหนึ่งบท มี ๔ วรรค
- ในแต่ละวรรค มี ๘ คำ/พยางค์ บางครั้งอาจมี ๗ หรือ ๙ คำก็ได้
- มีการสัมผัสกัน ๕ แห่ง
- วรรคแต่ละวรรคมีชื่อ สดับ, สลับ รับ รอง ส่ง ตามลำดับ
- ในกลอนมีการใช้คำเสียงสูง / เสียงต่ำ

กลอนสุภาพ

เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ที่ใช้ถ้อยคำ
และเดินทำนองเรียบ ๆ มีชื่อเรียก เช่น
กลอนแปด, กลอนตลาด เป็นต้น ถือเป็น
กลอนหลักในการแต่งกลอนทุกชนิด

คณะของกลอนสุภาพ

๑ บท มี ๒ บาท

๑ บาท มี ๒ วรรค

๑ วรรค มี ๗ - ๙ คำ

๑ บท ควรมีคำ ๓๒ คำ / พยางค์

คำถามกระตุ้นความคิด

กลอนหนึ่งบทมีกี่วรรค ชื่อวรรคอะไรบ้าง

๔ วรรค ได้แก่

สดับ/สลับ รับ รอง ส่ง

สัมผัสใน สัมผัสระหว่างคำในแต่ละวรรค เป็นการ
สัมผัสสระ หรือสัมผัสเสียงอักษร จะมีหรือไม่มีก็ได้

การสัมผัส

สัมผัสนอก สัมผัสคำระหว่างวรรค
และสัมผัสคำระหว่างบท ไม่มีไม่ได้

เสียงการลงท้ายวรรค

วรรคดับ นิยมใช้เสียงวรรณยุกต์ทุกเสียง (เอก)

วรรครับ นิยมใช้เสียงวรรณยุกต์เอก โทและจัตวา

วรรครอง นิยมใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญ และ ตรี

วรรคส่ง นิยมใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญ และตรี

เพลงแต่งกลอนวอนจำ

๑ เรื่องแต่งกลอนวอนจำขึ้นใจ
เสียงท่ายังต้องดูให้แน่
วรรคหนึ่งนั่น เสียงสามัญ อย่าผันแปร
ไม่เชือนแซ หาเสียงคำที่งดงาม

เพลงแต่งกลอนวอนจำ

วรรคต่อมาหาเสียงดีดี

สามัญตรีนั่นเป็นข้อห้าม

วรรคสองนี้จัตวาตุंगาม

เอก โท ตาม เลือกสรรคำดีคำเดียว

เพลงแต่งกลอนวอนจำ

แล้วต่อมาเป็นวรรคสามสี่
สามัญ ตรี ลงได้แลเหลือียว
เสียงไพเราะเสนาะจริงเชียว
คำที่ไม่ข้องเกี่ยว อย่าไปไขว่คว้า

เพลงแต่งกลอนวอนจำ

เรื่องแต่งกลอนวอนกันสักที
กลอนจะดีไม่มีขายหน้า
ฝึกกันไว้ทุกวันเวลา
เชื่อเถิดหนาไม่น้อยหน้าใครไหนเลย...ฯ @

นายวิบูลย์ ศรีโสภณ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง พุดอย่างสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง แต่งกลอนสุภาพ
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง เติมสัมผัสในกลอนแปดให้ถูกต้อง

๑. ฉันอยากเป็นนกน้อยลอยล่องฟ้า บิน.....ลอยลมชมเมฆขาว
ร้องเพลงเล่นเย็นใจไล่ดวง..... ที่พราง.....ฝันฟ้ายามราตรี

๒. น้ำจากฟ้าตกลงมาเรียกว่าฝน จากหยาด.....ระเหยไปในเวหา
เป็นเมฆหมอกสีขาวพรางพราว..... แล้วตก.....เป็นฝนใหม่ให้ดื่มกิน

๓. ท้าวสามนต์ให้อีตดาคูครอง รจนคนสุด.....นั่นคิดพี่
เลือกเจ้าเงาะใบ้าเป็น..... เพราะตา..ดี..เห็นรูปทองผ่องใส

๔. ลักขุภาพนางงาหนี แต่โถม.....ถูกลมกล้าพัดพาหาย
พบอีกที่นางแสร์ปลอมแปลง..... เป็นผู้.....ชื่อว่าอุณการณ

๕.โอชา คุณค่ามาก หาไม่ยากอร่อยจับ.....หนอ
มะม่วงเงาะลิ้นจี่ รสชุ่มคอ ผลโตจริง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน

เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน

ฉันอยากเป็นนกน้อยลอยล่องฟ้า

บิน **กลา** ลอยลมชมเมฆขาว

ร้องเพลงเล่นเย็นใจใกล้ดวง **ดาว**

ที่พราง **พราว** ผืนฟ้ายามราตรี

เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน

น้ำจากฟ้าตกลงมาเรียกว่าฝน
จากหยาด **ชล** ระเหยไปในเวหา
เป็นเมฆหมอกสีขาวพรางพราย **ตา**
แล้วตก**มา** เป็นฝนใหม่ให้ดื่มกิน

เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน

ท้าวสามนต์ให้ธิดาหาคู่ครอง
รจนาคณสุด **ทอง** นั้นผิดพี
เลือกเจ้าเงาะไข่ม้าเป็น **สามี**
เพราะตา **ดี** เห็นรูปทองผ่องใสภา

เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน

ลักบุษบาพานางหนี

แต่โฉม **ศรี** ถูกลมกล้าพัดพาหาย

พบอีกทีนางแสรังปลอมแปลง **กาย**

เป็นผู้ **ชาย** ชื่อว่าอุณากรรณ

เติมคำสร้างสรรค์บทกลอน

ผลไม้ โอชาคุณค่ามาก

หาไม่ยากอร่อยจับ **ใจ** หนอ

มะม่วงเงาะลิ้นจี่ **มะละกอ**

รสชุ่มคอ **แตงโม** ผลโตจริง

ชมสวน มวลผลกา

คำถามกระตุ้นความคิด

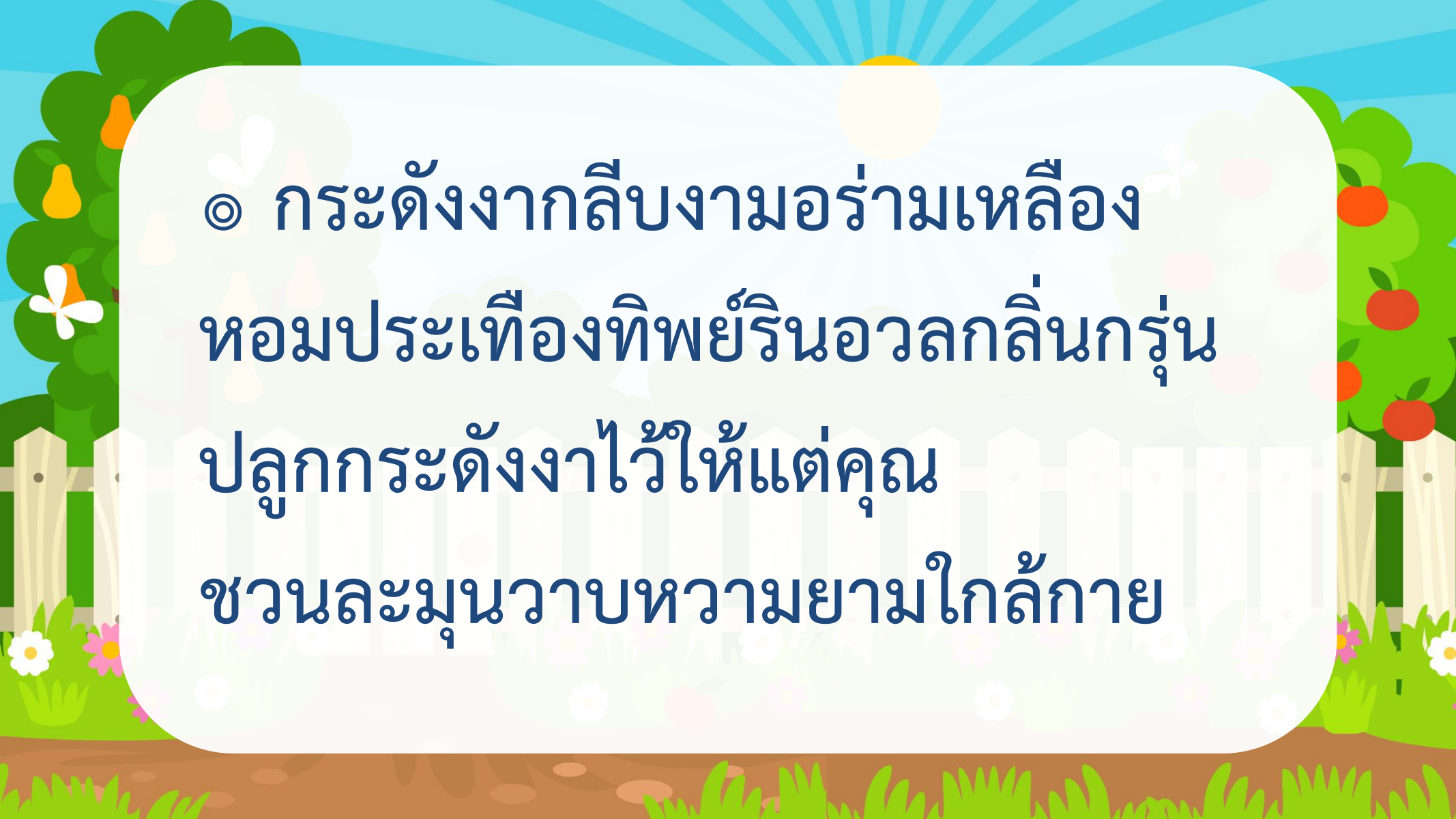
เมื่อนักเรียนเห็นภาพดอกไม้
จะนึกถึงสิ่งใดบ้าง
จงเขียนเป็นบทร้อยแก้วสั้น ๆ

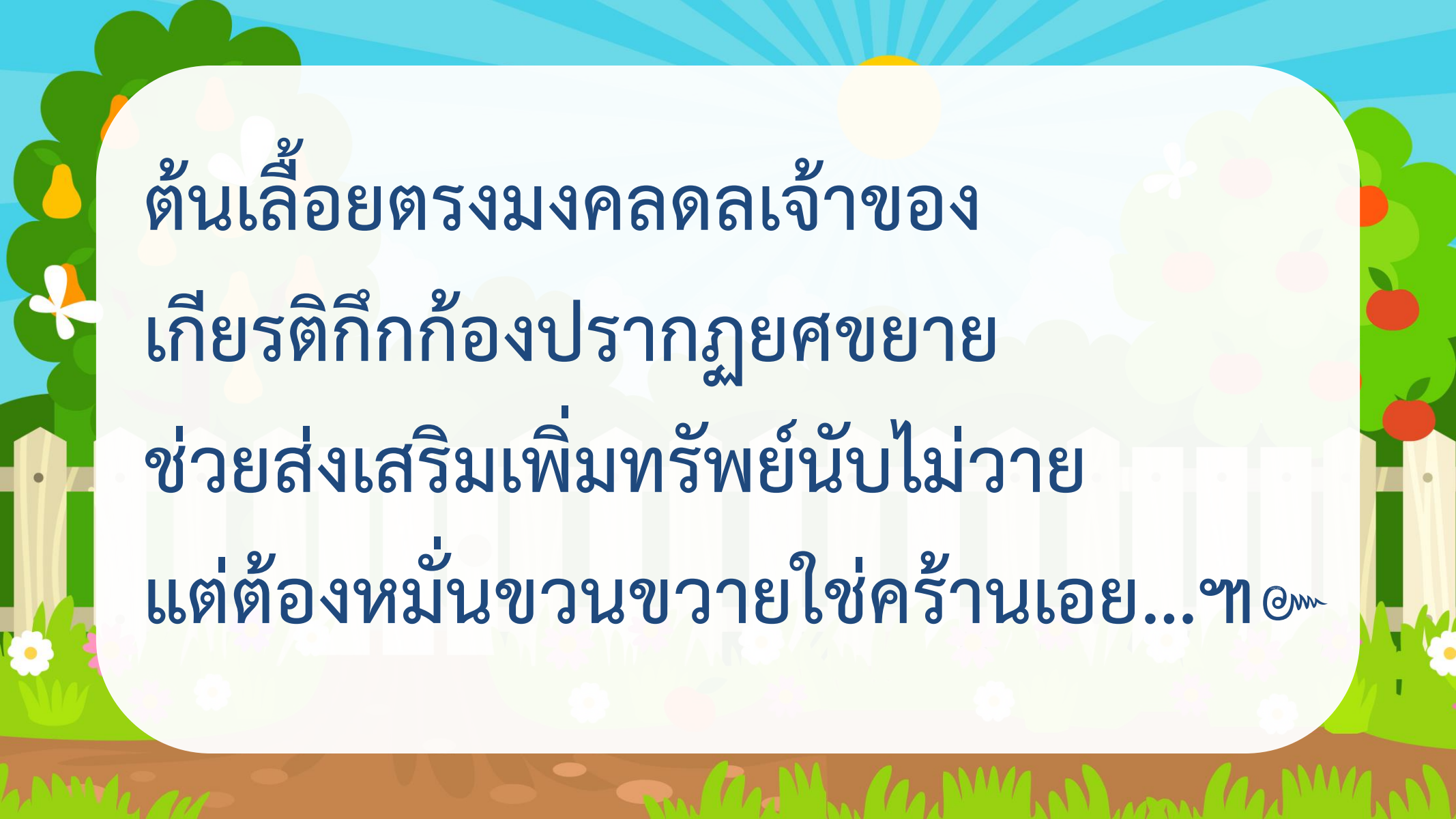

แต่งกลอน จากดอกไม้

ให้นักเรียนแต่งกลอนสุภาพจาก
ดอกไม้ที่ตนได้รับ หรือดอกไม้ที่ตนชอบ
โดยถูกต้องตามฉันทลักษณ์ จำนวน ๒ บท
ลงในสมุด....

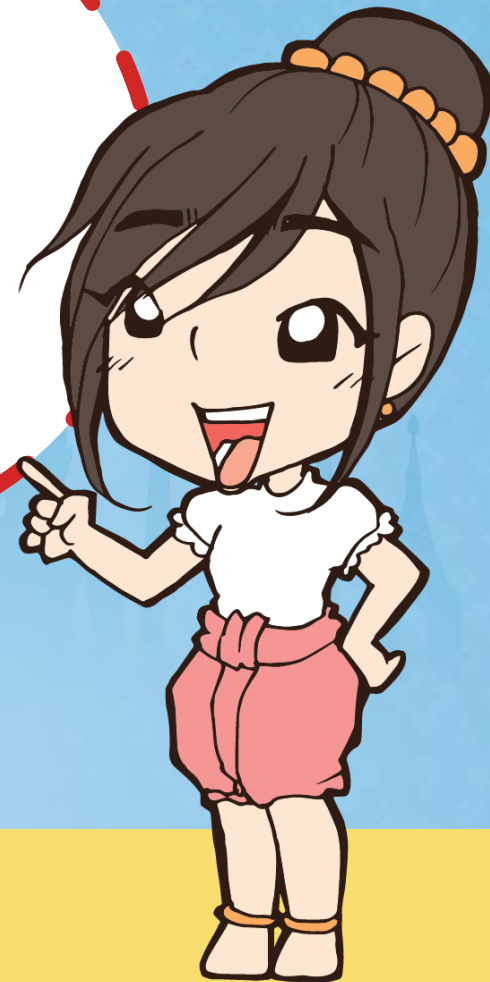

๑ กระด้างจากลีบงามอร่ามเหลือ
หอมประเทืองทิพย์รินอวลกลั่นกรุ่น
ปลูกกระด้างไว้ให้แต่คุณ
ชวนละมุนวาบความยามไถ่กาย

ต้นเลื่อยตรงมงคลเจ้าของ
เกียรติก็กก้องปรากฏศขยาย
ช่วยส่งเสริมเพิ่มทรัพย์นับไม่วาย
แต่ต้องหมั่นชวนขวยใช้คร้านเอ๋ย...ฯ @m

กลอนสุภาพ ทราบทั่วกัน

จากที่เราได้ศึกษาเรื่อง

การแต่งกลอนสุภาพ

นักเรียนได้รับความรู้เรื่องใดบ้าง อย่างไร

กลอนสุภาพ

มีคุณค่ากับเราอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ท่องจำบทอาขยาน

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ เรื่อง การท่องจำบทอาขยาน

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖